

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Tos/85/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7922010121
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Chlebovič
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7922010121.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jaroslava Chleboviča a sudcov JUDr. Františka Ševčoviča a JUDr. Zuzany Homzovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., v konaní o povolenie obnovy konania, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 28. septembra 2023 v Košiciach, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov zo dňa 15.6.2023, sp. zn. 3Nt/3/2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. z a m i e t a sťažnosť odsúdeného A. B..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného A. B. na povolenie obnovy konania vedeného Okresným súdom Trebišov pod sp. zn. 3T/55/2019.

Proti tomuto uzneseniu, bezprostredne po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o oprávnom prostriedku zahlásil sťažnosť odsúdený, ktorú odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu tak, že konajúci súd na preverenie dôvodnosti obnovy konania neobjasnil okolnosti inkubačnej doby syfilisu a nevykonal potrebné vyšetrovanie. Poprel, že mal pohlavný styk s poškodenou a trvá na tom, že vyšetrovateľ polície pri jeho výsluchu na polícii mu povedal, aby sa priznal, lebo dostane podmienený trest a nepôjde do väzenia. Z uvedeného dôvodu sa priznal k spáchaniu trestného činu sexuálneho zneužívania. Trvá na tom, že na hlavnom pojednávaní mu sudca povedal, že môže dostať 12 rokov nepodmienečne. Utrpel šok, pretože na súd išiel v domnení, že dostane podmienený trest. To bol tento jediný dôvod, preto na súde uznal vinu a odpovedal kladne na položené otázky aj napriek tomu, že sa nedopustil sexuálneho zneužívania tak ako je to uvedené v rozsudku súdu.

Pokiaľ mal tvrdiť, že nemal syfilis, a že sa neliečil na syfilis, tak v tomto kontexte myslel, že nemal syfilis od poškodenej, lebo s ňou nemal pohlavný styk. Syfilis mohol dostať od svojho brata C. B., lebo nosil jeho spodnú bielizeň. Okrem neho mal pohlavný styk s priateľkou D. D., ktorá mala mať tiež syfilis, nevie to preukázať a nepamätá sa v ktorom období. Ak bol teda liečený a mal syfilis, tak to nebolo od poškodenej, ale od týchto svedkov. Navrhol, aby svedkovia boli vypočutí, a aby z ich zdravotnej dokumentácie sa zistilo, kedy mali syfilis a následne by sa mala zisťovať inkubačná doba.

S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby nadriadený súd zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a prejednanie, lebo podľa jeho názoru okresný súd vo veci nepostupoval v súlade s Trestným poriadkom, lebo plne nezistil skutkový stav.

Krajský súd podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Dňa 14.3.2022 odsúdený A. B. podal na okresný súd žiadosť o obnovu konania, ktorú neskôr podaním zo dňa 21.2.2023 doplnil, a ktorú odôvodnil nedostatkom dôkazov a to, že neboli vypočutí svedkovia E.

E., F. E., G. H., B. C., ktorých žiadal vypočuť. Čo sa týka krádeže, k tomu sa priznal, lebo to spáchal. Záverom uviedol, že počul pána vyšetrovateľa lebo on mu povedal, že keď sa prizná, tak dostane trest podmienený. Týmto žiada o preskúmanie svojej žiadosti.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 28.11.2019, sp. zn. 3T/55/2019 bol A. B. uznaný za vinného zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. a prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Tr. zák., za čo mu bol podľa § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 201 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák. a § 39 ods. 4 Tr. zák. per analogiam uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zločinu sexuálneho zneužívania (ktorého sa týka návrh odsúdeného na obnovu konania) sa odsúdený podľa rozsudku dopustil tým, že

v presne nezistený deň v mesiaci september roku 2018 na ulici I. v byte č. XXXX/XX J. F. K. vykonal pohlavný styk s mal. L. D., nar. X.X.XXXX, a to aj napriek tomu, že mal vedomosť o veku maloletej, teda, že tá v čase súdože ešte nedovŕšila 15. rok veku svojho života.

Z obsahu pripojeného spisového materiálu Okresného súdu Trebišov sp. zn. 3T/55/2019 taktiež vyplýva, že odsúdený v procesnom postavení obžalovaného na hlavnom pojednávaní dňa 28.11.2019 po prednesení obžaloby (po spojení vecí obsahujúcej dva skutky žalované ako zločin sexuálneho zneužívania a prečin krádeže) a po riadnom zákonom poučení vyhlásil, že je vinný zo spáchania oboch skutkov, ktoré sa mu kládli za vinu a následne kladne odpovedal na všetky zákonom ustanovené otázky. Súd vyhlásenie odsúdeného o jeho vine prijal, vykonal dokazovanie súvisiace s výroky o treste a o náhrade škody a vyhlásil odsudzujúci rozsudok.

Správne postupoval okresný súd, keď po doručení návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania určil vo veci termín verejného zasadnutia, na ktorom vypočuť odsúdeného, svedkov, a to ml. L. D., L. D., J. C., F. B., H. D., B. C., M. D., E. E., C. B. st., doplnil dokazovanie vyžiadaním odborného vyjadrenia k lekárskej správe o pacientke L. D., prečítaním listinných dôkazov zo spisu MS SR č. 23728/20/140, ako aj zo spisu 3T/55/2019 a rozhodol o podanom návrhu.

Na verejnom zasadnutí prokurátor uviedol, že je toho názoru, že neboli zistené podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por., a preto návrh na povolenie obnovy konania odsúdeného A. B. navrhol zamietnuť v zmysle ustanovení § 399 ods.2 Tr. por.

Obhajca odsúdeného navrhol vyhovieť návrhu na povolenie obnovy konania. Je pravdou, že sa preukázalo, že odsúdený mal syfilis, len nie je preukázané to, od koho získal ten syfilis. Odsúdený tvrdí, že syfilis od poškodenej nezískal, nenakazil sa, pretože popiera, že by mal pohlavný styk s poškodenou. Svedecké výpovede jednotlivých svedkov sú rozporuplné, ale potvrdzujú niektorí svedkovia to, že L. D. pred výkonom trestu a po výkone trestu žila so B. C., zvaným D., bolo preukázané svedeckými výpoveďami, že mala pohlavné styky aj s inými mužmi, sex vykonávala za peniaze a nebolo stopercentne preukázané, že by s odsúdeným A. B. mala pohlavný styk. Z týchto dôvodov navrhol povoliť obnovu konania.

Podľa § 394 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Skutočnosťou skôr neznámou v zmysle citovaného ustanovenia je potrebné rozumieť určitý objektívne existujúci jav, ktorý je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci. Dôkaz predtým neznámy môže byť taký dôkaz, ktorý v pôvodnom konaní nebol vykonaný, alebo taký, ktorý síce bol v pôvodnom konaní vykonaný, ale s novým obsahom. Existenciu nových skutočností v konaní o povolení obnovy konania je zároveň potrebné preukázať.

Pri posudzovaní podmienok obnovy konania podľa citovaného zákonného ustanovenia (§ 394 ods. 1 Tr. por.) súd hodnotí návrh z dvoch hľadísk, a to či ide o skutočnosti alebo dôkazy predtým súdu neznáme a zároveň či by tieto skutočnosti alebo dôkazy samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi známymi už v pôvodnom konaní mohli viesť k inému rozhodnutiu, než je pôvodné právoplatné rozhodnutie uvedené v § 394 ods. 1 Tr. por. Sťažnostný súd poznamenáva, že skúmanie, či nové skutočnosti alebo dôkazy sú tak kvalifikované, že sú spôsobilé samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné, než pôvodné právoplatné rozhodnutie, sa realizuje porovnaním doteraz vykonaných dôkazov a doterajšieho skutkového zistenia uvedeného vo výroku právoplatného rozhodnutia, s dôkaznou silou a významom novo tvrdených skutočností a novo navrhovaných dôkazov. Pre pozitívne rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania musí byť výsledkom tohto skúmania dôvodný predpoklad pre možnú zmenu pôvodného právoplatného rozhodnutia.

Úlohou obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku je teda zistiť, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine odsúdeného.

Zákonnosť a odôvodnenosť pôvodného rozhodnutia sa v konaní o obnove konania nepreskúma. Toto konanie sa v zmysle ustanovenia § 394 ods. 1 Tr. por. obmedzuje predovšetkým na riešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové, skôr neznáme. Dôvodom obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku teda nemôže byť každá nová skutočnosť alebo nový dôkaz, o ktorých sa súd dozvie, ale len tie kvalifikované, teda také, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie o vine a treste, pričom toto posúdenie je výlučne úlohou rozhodujúceho súdu. Samotné tvrdenie osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania, nie je pre takéto zásadné rozhodnutie postačujúce a súd ani nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Okresný súd v danom prípade postupoval dôsledne a dokazovaním, ktoré na verejnom zasadnutí vykonal, si vytvoril dostatočný skutkový základ pre rozhodnutie, že v prípade odsúdeného A. B. neboli splnené podmienky pre povolenie obnovy konania v predmetnej trestnej veci. Výrok o zamietnutí jeho návrhu tak zodpovedá stavu veci a zákonu, pričom aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bolo vykonané prvostupňovým súdom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. Napadnutému rozhodnutiu nemožno vytknúť žiadny nedostatok. Keďže prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil dostatočne a presvedčivo, krajský súd na odôvodnenie napadnutého uznesenia odkazuje, keďže opakovať správne a podrobné dôvody zákonného rozhodnutia by bolo nadbytočné.

Krajský súd v zhode s prvostupňovým súdom dospel k záveru, že výpovede vypočutých svedkov sú plné protirečení (resp. nezrovnalosti) a tendenčnosti (najmä pokiaľ ide o tvrdenia, že poškodenej malo ísť o finančné odškodnenie, ako aj zdôrazňovanie toho, že odsúdený na rozdiel od poškodenej netrpel syfilisom, čo sa ukázalo ako nepravdivé tvrdenie). Konanie o návrhu na obnovu konania však nie je konaním o vine obžalovaného, v ktorom by bolo možné uplatniť zásadu v pochybnostiach v prospech obvineného (s tým, že pochybnosť môže vyplývať aj z rozporov vo výpovediach svedkov ohľadne skutočností podstatných pre rozhodnutie veci).

Záverom krajský súd poznamenáva, že ak chce odsúdený dosiahnuť obnovu konania a za týmto účelom navrhne výsluch svedkov, z ich výpovedí musí jednoznačne a bez rozumných pochybností vyplynúť existencia takej súdu predtým neznámej skutočnosti, ktorá by mohla odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo treste, odlišné od pôvodného rozhodnutia, k čomu v danom prípade zjavne nedošlo. Svedkovia sa zhodovali (minimálne) v tom, že poškodenej za odsúdeným k nemu domov chodievala. Bolo jednoznačne preukázané, že odsúdený, v snahe podporiť svoj návrh na obnovu konania, nehovoril pravdu, keď tvrdil, že nebol chorý na syfilis, resp. že sa naň neliečil (na rozdiel od poškodenej, s ktorou podľa právoplatného rozsudku mal pohlavný styk). Taktiež skutočnosť, že poškodenej bola po právoplatnom odsúdení páchatelia finančne odškodnená sama osebe z podstaty veci nespochybňuje vinu odsúdeného, pričom v konaní o návrhu odsúdeného na obnovu konania nebola preukázaná žiadna skutočnosť, ktorá by nasvedčovala tomu, že z jej strany išlo voči odsúdenému o krivé obvinenie, resp. krivú výpoveď (motivovanú snahou o majetkový prospech).

Keďže krajský súd nezistil dôvod pre zmenu rozhodnutia okresného súdu, sťažnosť odsúdeného považoval za nedôvodnú, preto ju postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.